UUTISET

MTK hakee kriisiapua viljelijöille

Kehno sato sekä Venäjän tuontikielto ovat aiheuttaneet vaikeuksia etenkin juuri investoineille viljelijöille. MTK hakee kymmenien miljoonien euron kriisiapua hallitukselta.

MTK on lähettänyt neljälle ministerille (Juha Sipilä, Alexander Stubb, Timo Soini, Kimmo Tiilikainen) kirjeen, jossa haetaan nopeaa apua talousahdinkoon pudonneille viljelijöille.

Vaikea tilanne johtuu sekä kesän kehnosta säästä että puolitoista vuotta kestäneestä Venäjän tuontikiellosta, joka on heikentänyt sekä elintarvikkeiden hintaa että menekkiä.

Maatalouden tuoton arvioidaan supistuvan tänä vuonna yli 400 miljoonaa euroa eli kymmenisen prosenttia viime vuoden tuotosta. Kustannukset pysyvät kuitenkin ennallaan.

MTK:n puheenjohtajan **Juha Marttilan** mukaan pahimmissa vaikeuksissa ovat juuri investoineet viljelijät.

”Tuottojen romahdus tarkoittaa sitä, että yrittäjien tulot on käytännössä menetetty tältä vuodelta. Poliittisiin kriiseihin ja markkinatilanteeseen ei ole näköpiirissä helpotusta.”

MTK edellyttää erityistoimia maatilojen pelastamiseksi. ”Investoineille yrittäjille tarvitaan vakauttamislainoja tuotantosuunnasta riippumatta.”

Järjestö esittää, että maatilatalouden kehittämisrahastosta Makerasta myönnettäisiin investoineille tiloille viiden vuoden korkotukilainoja valtion takauksella.

Lainat olisivat de minimis- eli vähämerkityksellistä tukea, joka ei vaadi etukäteen EU-komission hyväksyntää. Kustannukset valtiolle ovat 3–4 miljoonaa euroa vuodessa viiden vuoden ajan.

EU on jo hyväksynyt Venäjän tuontikiellosta johtuvan maidon kriisituen. Sen kansallinen osa, 20 miljoonaa euroa, tulisi MTK:n mukaan maksaa täysimääräisesti ja lisäksi kansallista tukea voidaan väliaikaisesti lisätä maksuvaltuuksien puitteissa.

MTK:n mukaan Suomen ja EU:n on otettava käyttöön myös uusia tukitoimia. Kaikki tuotantosuunnat ovat vaikeuksissa, suurimmat taloudelliset menetykset Venäjän tuontikiellosta kärsivät maito, liha ja peruna.

Marttilan mukaan naudanlihalle on jäljellä kansallista tukea, mutta myös esimerkiksi perunan ja sianlihan tukeen täytyy löytyä keinoja.

Satovahingoista korvaus

Pahiten sateista kärsineille alueille tarvitaan MTK:n mukaan perinteisen satovahinkojärjestelmän lisäksi yleiskorvaus.

Tämä vuosi on järjestön mukaan huonompi kuin vuosi 2012, jolloin satovahinkoja korvattiin yli 9 miljoonan euron edestä. Marttilan mukaan tämän vuoden satovahinkoihin on varattava vähintään 20 miljoonan euron lisämääräraha.

Satovahinkojen vakuutusjärjestelmä tulisi MTK:n mukaan saada pikaisesti valmisteluun.

Sen käyttöönotto toisi valtiolle viiden miljoonan euron vuotuiskustannuksen, mikä kertyisi vakuutusmaksuveron vapaudesta ja valtion tuesta järjestelmän käyttöönoton aikana.

Verovapaus ei vaikuttaisi valtion menoihin tai tuloihin, sillä veroa ei kerry, jos järjestelmää ei oteta käyttöön.

MTK vaatii myös hallitusta aloittamaan hallitusohjelmassa mainitun tuotantokustannusten alentamisen energiaverojen palautusjärjestelmän kautta.

Lisäksi EU:ssa tulee toimia sen puolesta, että lannoitteiden tuontitulli poistetaan.

Marttilan mukaan maatalous-tukien maksatusta on aikaistettava mahdollisimman paljon.

JOUKO KYYTSÖNEN

MTK:n reseptit maatilojen talouskriisiin

Lähde: MTK

– energiaveron palautus
– tukien maksun aikaistus
– lannoitteiden tuontitullien poisto (EU)

MTK:n lisäksi Finanssialan Keskusliitto ehdottaa satovahinkovakuutusten edistämiseksi vapautusta 24 prosentin verosta.

Kesko kasvatti maatalouskauppaa

Maatalouskauppa ja konemyynti piristivät Keskon myyntiä heinäkuussa. Kauppa lisääntyi yli 20 prosenttia edelliseen heinäkuuhun verrattuna.

Kesko-konserni myi heinäkuussa 778 miljoonalla eurolla. Kasvu oli 2,6 prosenttia vertailutuloksesta.

”Epävakainen kesä teki olosuhteista haastavat”, Keskon pääjohtaja **Mikko Helander** arvioi.

Heinäkuun tuloksesta on putsattu Anttila-tavaratalot. Kesko myi niistä viimeiset saksalaiselle pääomasijoittajalle maaliskuussa. Osa lakkautettiin viime vuonna.

Ruokakaupassa ja kulutustavaroissa konsernin myynti laski heinäkuussa runsaan prosenttiyksikön. Hinnat alenivat. Myynnin arvo oli 403 miljoonaa euroa.

Pääjohtaja Helander on tyytyväinen maatalouskaupan ja konekaupan vahvaan nousuun. Rauta- ja sisustuskauppa kehittyivät hyvin varsinkin ulkomailla.

Rauta- ja erikoiskauppaa Kesko teki 310 miljoonalla eurolla.

Autokaupassa Kesko koki kahden prosentin alamäen. Myynti jäi 63 miljoonaan euroon.

JUHANI VIITALA

Maaseudun Tulevaisuuden verkkosivut pimenivät

Maaseudun Tulevaisuuden verkkosivut pimenivät maanantai-iltana sähköverkkovian aiheuttaman käyttökatkon johdosta. Vika jatkui tiistaiaamupäivään.

Valtakunnallisesti häirinnyt sähköverkkovika katkaisi virran Maaseudun Tulevaisuuden palvelimia ylläpitävistä konesaleista Helsingissä.

”Valtakunnan verkossa olleet kaksi sähkökatkosta aiheuttivat häiriötä myös yhdessä Fujitsun konesaleista”, kertoo palvelutoimittaja Fujitsu Suomen palvelupäällikkö **Marika Keinänen** yhtiön tiedotteessa.

Sähkökatkoksen myötä verkkoliikenne ohjattiin varajärjestelmään. Sen palomuuri oli kuitenkin säädetty virheellisesti, ja verkkosivut pysyivät pimeänä, kunnes liikenne päästiin palauttamaan ensisijaiseen järjestelmään.

”Katkokset saivat konesalin varavoimalaitteet käynnistymään normaalisti. Laitteistovian takia tilanne ei kuitenkaan normalisoitunut automaattisesti”, Keinänen kirjoittaa.

Yhtä lailla pimenivät Maa- ja metsätaloustuottajain Keskusliitto MTK:n verkkopalvelut. Maaseudun Tulevaisuuden mobiilipalvelut olivat tavoitettavissa käyttökatkon ajan, sillä ne sijaitsevat eri palvelimilla.

”Sähkökatkoksen juurisyy ei ole vielä selvillä, eikä myöskään se, miksi varavoimajärjestelmät eivät toimineet katkotta.”

Fujitsu Suomi jatkaa kuitenkin vikatilanteen syyn selvittämistä, jotta käyttökatkokset vältetään jatkossa.

Maaseudun Tulevaisuus pahoittelee tapahtuneesta lukijoille aiheutunutta harmia.

OLLI TOIVANEN

Kunnat mukaan velvoitteiden karsimiseen

Valtiovarainministeriö avaa kunnille sähköisen kyselyn, jolla selvitetään kuntien näkemyksiä niiden tehtävien ja velvoitteiden vähentämisestä.

Kysely on avoinna syyskuun loppuun saakka ja vastauksia toivotaan eri toimialojen edustajilta. Hallitusohjelman mukaan kuntien lakisääteisiä tehtäviä karsitaan miljardilla eurolla ja toimenpideohjelma poistettavista tehtävistä ja ensimmäiset esitykset tehdään budjettiriiheen mennessä.

Ministeriöiden tehtävänä on laatia yksityiskohtaiset esitykset kuntien tehtävien ja velvoitteiden poistamiseksi kuluvan vuoden loppuun mennessä.

Hallitus on sitoutunut siihen, ettei kunnille anneta uusia tehtäviä ja velvoitteita hallituskauden aikana.

SILJA EISTO

Riikka Kurtti ja Kuusamon Juuston tunnetuimpiin tuotteisiin kuuluvat Paimenpoika-juustot.

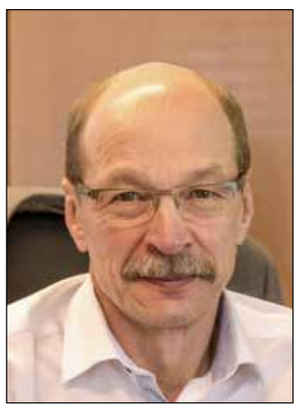

Toimitusjohtaja Jouko Juntunen kuvaa kuuden miljoonan euron rahoituksen saamista ratkaisevan tärkeäksi meijerin toiminnan jatkumiselle.

HEIKKI KETOLA

Keittäjä Jukka Launonen tarkkaili eilen emmentalkeitoksen kypsymistä meijerissä.

Meijerit lähtivät tukemaan Kuusamon Juustoa

Kuusamon osuusmeijerin omistama Kuusamon Juusto Oy on saanut kuusi uutta omistajaa ja kuuden miljoonan euron ”vauhtiin pääsemisrahan”.

Keväällä perustettiin kuusamolaisen meijerin ja porilaisen Satamaidon sekä Suonenjoella toimivan Maitomaan yhteinen Maitovarma Oy. Sen hallituksen puheenjohtajana toimii Maitomaan edustaja **Matti Kärkkäinen**.

”Maitovarmalle asetettiin kaksi tehtävää: olla pieneltä osin mukana tukemassa Kainuun Juustoa ja toisekseen olla maidonhankintayhtiö, joka tasaa maitovirtoja”, Kärkkäinen kiteyttää.

Tiistaina hän matkusti Kuusamoon neuvottelemaan Kuusamon Juuston edustajien kanssa. Muista mukaan lähteneistä yrityksistä ei medialle haluttu hiiskua, ennen kuin kaikki neuvottelut on saatu virallisesti päätökseen.

Porilaisen Satamaidon edustajat korostavat Maitovarman tehtäviksi riskien hallinnointia ja maitovirtojen tasaamista eri osapuolten kesken.

”Rahallisesti meidän osuutemme on marginaalinen, mutta summia emme tässä vaiheessa kommentoi, toimitusjohtaja **Jarmo Oksman** Satamaidosta sanoo.

Satamaitoa uuden Maitovarma-yhtiön hallituksessa edustava **Jyrki Soukainen** korostaa, että heidän intressinsä on nimenomaan mahdollisuudessa tuotannon tasaukseen.

”Porukalla ollaan mukana Kainuun Juustossa, mutta ei meillä ole varaa laittaa rahaa mihinkään pelkästään hyvää hyvyyttämme”, Soukainen pohtii.

”Summa on ratkaisevan tärkeä”

Kuusamon Juuston toimitusjohtaja **Jouko Juntunen** sanoo, ettei meijeri aiemmilla resursseilla ole voinut kasvaa riittävästi eikä vastata kotimaan kysyntään tyydyttävästi.

”Summa on meille ratkaisevan tärkeä, jotta päästään toiminnassa vauhtiin”, Juntunen sanoo.

Yhtiön uusien omistajatahojen nimet paljastetaan syyskuussa.

Kuusamon Juuston uusista omistajista uutisoi ensimmäiseksi Yleisradio.

Kuusamon Juusto työllistää 80 henkilöä. Kuusamon osuusmeijerillä oli viime vuonna maidon lähettäjiä 108, ja maitoa vastaanotettiin lähes 21 miljoonaa litraa.

LIISA YLI-KETOLA

Kilpailu- ja kuluttajavirasto keskustelee Valion kanssa hinnoittelurajoituksista

Kilpailu- ja kuluttajaviraston (KKV) pääjohtajan **Juhani Jokisen** mukaan virasto on käynyt Valion kanssa keskusteluja perusmaitojen hinnoittelusta.

”Olemme jo aloittaneet keskustelut Valion kanssa siitä, mitkä ovat kilpailuoikeudelliset reunaehdot ja miten ne mahdollisesti ovat muuttuneet.”

Valion markkinaosuus perusmaidoissa on pudonnut yli 50 prosentista alle 20 prosenttiin pääasiassa kaupan omien merkkien kustannuksella (MT 24.7.)

Valion lakiasiainjohtaja **Teresa Laimio** on tyytyväinen keskusteluihin.

”Olemme tyytyväisiä siihen, että yhteytemme kilpailuviranomaisen kanssa toimii nyt hyvin. Viranomainen haluaa tietää, miten maitomarkkinat kehittyvät, ja viranomaiset keskustelevat toimijoiden kanssa hyvässä yhteisymmärryksessä.”

”Tilanne on perusmaitojen markkinoilla parantunut”

Jokinen kertoi sunnuntaina Savon Sanomissa, että nykyistä maitomarkkinoiden tilannetta voidaan arvioida eri tavalla kuin vuosien 2010–2011 tilannetta.

Valio sai tuolloisesta perusmaitojen hinnoittelustaan markkinaoikeudelta 70 miljoonan euron seuraamusmaksun. Syynä oli saalistushinnoittelu, eli se että Valio yritti viranomaisten mukaan ajaa kilpailijat ulos perusmaitojen markkinoilta tappiollisella hinnoittelulla.

Asian käsittely on edelleen kesken korkeimmassa hallinto-oikeudessa.

”Meidän kannaltamme tilanne on perusmaitojen markkinoilla ilman muuta parantunut, kun kilpailua on tullut lisää”, Jokinen sanoo.

Kilpailuvirasto ei ota etukäteen kantaa siihen, onko Valio edelleen määräävässä markkina-asemassa perusmaitomarkkinoilla. ”Kaikki riippuu siitä, mitä Valio on valmis tuomaan pöytään.”

Valiosta viestitään että yrityksellä ei ole viranomaisille suoranaista esitystä, mutta keskustelua jatketaan.

Arla noussut ykköseksi perusmaidoissa

Arla on Savon Sanomien arvion mukaan noussut perusmaitojen markkinajohtajaksi Suomessa noin kolmanneksen markkinaosuudella. Suuri osa Arlan maidosta myydään kaupan merkkien alla.

Ykkösasema riippuu siitä, lasketaanko proteiinivakioitu Valion Arki-maitojuoma perusmaidoksi vai ei.

Jokinen ei osaa arvioida, mikä merkitys Arki-maidolla on ja lasketaanko se mukaan perusmaidon markkinaosuuksiin.

Markkinaoikeus lähti päätöksessään siitä, että määräävässä markkina-asemassa oleva Valio ei voi myydä perusmaitoja alle omien tuotantokustannusten, eikä alle yhtä tehokkaiden kilpailijoiden tuotantokustannusten. Arki-maitojuomaa Valio on myynyt edullisemmin kuin perusmaitoja.

Jokinen kiistää arviot, että Kilpailuvirasto suosisi ulkomaista toimijaa maitokilpailussa.

”Ei ole kysymys siitä, että suosittaisiin ulkomaista kilpailijaa, vaan siitä, ettei markkinoita hallitsevan yrityksen anneta sulkea kilpailijoitaan ulos.”

NIKLAS HOLMBERG

Perusmaidon markkinaosuudet

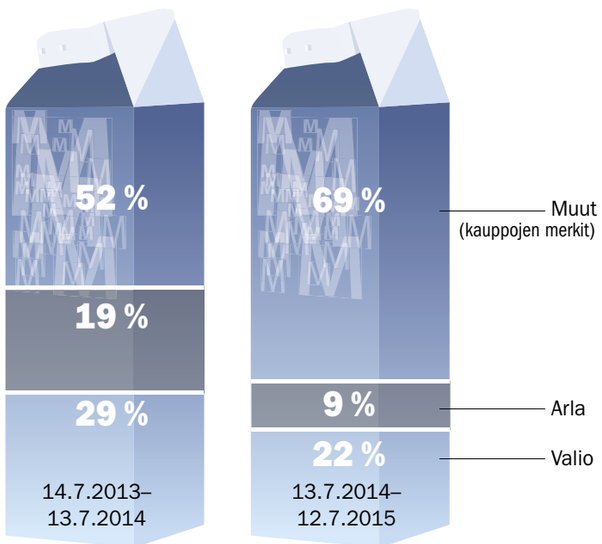

Lähde: Savon Sanomat/Nielsen Homescan MT